

Τράπεζα θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_14830

ΘΕΜΑ 226^ο**ΟΜΑΔΑ Α**

1α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η καντιανή ηθική αποδέχεται ότι υπάρχουν θεμελιώδεις αρχές που μας επιτρέπουν να στηρίξουμε απόλυτους κανόνες των πράξεων μας, ανεξάρτητα από συγκεκριμένους στόχους και συνέπειες.
2. Ο Χέγκελ προτείνει να σταματήσουμε να διατυπώνουμε θεωρίες για το νόημα των λέξεων και να επικεντρωθούμε μόνο στη χρήση τους στη γλώσσα.
3. Οι ωφελμιστές φιλόσοφοι θεωρούν ότι τα αποτελέσματα των πράξεών μας δεν έχουν καμία σημασία στην ηθική αποτίμηση μιας πράξης.
4. Η μετάφραση από μια γλώσσα στην άλλη είναι δυνατή, επειδή όλοι οι άνθρωποι μεταχειριζόμαστε τις ίδιες έννοιες.
5. Για τον Πλάτωνα, οι ιδέες είναι πράγματα υπαρκτά, αιώνια και αμετάβλητα, που μπορούμε να γνωρίσουμε μόνο με τον νου και όχι με τις αισθήσεις.

(μονάδες 10)**ΘΕΜΑ Α1****1α**

1-Σ, 2-Λ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Σ

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: συμπεριφορισμός, εμπειρισμός, αυτοαναφορικότητα της τέχνης.

(μονάδες 15)**1β**

Συμπεριφορισμός: Φιλοσοφική θέση που υποστηρίζει ότι το εξωτερικό περιβάλλον και συγκεκριμένα η αλληλεπίδραση του ατόμου με τα ερεθίσματα του περιβάλλοντος διαμορφώνουν τη συμπεριφορά του.

Εμπειρισμός: Φιλοσοφική θεωρία σύμφωνα με την οποία η γνώση μας προέρχεται κυρίως ή και αποκλειστικά από τις αισθήσεις μας.

Αυτό – αναφορικότητα: Το γεγονός ότι η καλλιτεχνική δημιουργία επιλέγει ως βασικό της θέμα όχι πια το φυσικό, τον υπερβατικό ή τον εσωτερικό κόσμο, αλλά τον ίδιο της τον εαυτό.

ΘΕΜΑ Α2

2α. Πολλές στρατιωτικές ενέργειες στο πρόσφατο και στο απώτερο παρελθόν παρουσιάστηκαν ως ηθικά ορθές βάσει των αρχών της θεωρίας του ωφελιμισμού. Να αναπτύξετε τον προβληματισμό σας δείχνοντας τη δυσκολία εφαρμογής τέτοιων απόψεων στον χώρο της ηθικής.

(μονάδες 12)

2β. Ποια είναι η λειτουργία του Συντάγματος στο πλαίσιο της σύγχρονης φιλελεύθερης αστικής δημοκρατίας;

(μονάδες 13)

2α

α) Δυστυχώς όταν δίνεται έμφαση στις συνέπειες ή στα αποτελέσματα των πράξεών μας, γρήγορα διαπιστώνουμε ότι αυτή η τακτική μας όχι μόνο δεν αρκεί, αλλά ίσως στηρίζει και μια προβληματική αντίληψη περί ηθικής ορθότητας. Δεν μπορούμε πάντα να προβλέψουμε με ασφάλεια τα αποτελέσματα των πράξεών μας. Έπειτα, δεν είναι σαφές το πώς θα «μετρήσουμε» την παραγόμενη ωφέλεια για όλους τους ανθρώπους. Δε συμφωνούν όλοι για το καλό και την ευτυχία που θέλουμε να πετύχουμε. Τέλος, ακόμη και αν συμφωνήσουν όλοι για τον επιδιωκόμενο στόχο της συνολικής ωφέλειας μπορεί – στην προσπάθειά μας να τη μεγιστοποιήσουμε – να μη δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή στα μέσα με τα οποία θα χρησιμοποιήσουμε ή να μη νοιαστούμε, όπως θα έπρεπε, για δίκαιη κατανομή.

β) Σε μια φιλελεύθερη αστική δημοκρατία το Σύνταγμα είναι ο βασικός καταστατικός χάρτης οργάνωσης του δημοκρατικού κράτους, που θυμίζει στους πολίτες ότι πρέπει να σέβονται τους κανόνες, τις δημοκρατικές διαδικασίες διακυβέρνησης και τους νόμους, στη θέσπιση των οποίων μπορούν και οι ίδιοι να συμβάλουν με την ψήφο τους ή με την εκλογή τους ως μελών του νομοθετικού σώματος.